

Broj: I-OP-1-602/11

Dana: 6.10.2011.

NOVI SAD

Republički Geodetski Zavod
Odsek za katastar
nepokretnosti Kanjiža
Trg Edvarda Kardelja 1
24420 Kanjiža

Pokrajinski ombudsman je dana 04.10.2011. godine primio vaše izjašnjenje broj 952-626/2011, koje je zatraženo povodom predstavke N. E. iz Kanjiže, vezano za neizdavanje uverenja o imovnom stanju na mađarskom jeziku.

U izjašnjenju se navodi da je načelnik Službe za katastar nepokretnosti Kikinda, kojoj organizaciono pripada Služba Kanjiža, nakon provere postupanja po predmetnom zahtevu kod Službe Kanjiža, a vezano za službenu upotrebu mađarskog jezika i pisma na teritoriji Opštine Kanjiža, naložio izdavanje uverenja na mađarskom jeziku, ali je informisan da je stranka u međuvremenu sama overila prevod izdatog uverenja o imovnom stanju. Nadalje se ističe da programski nije predviđeno izdavanje uverenja i prepisa listova nepokretnosti iz Jedinственe evidencije na jezicima i pismu nacionalnih manjina, niti su kod Zavoda bliže određena pravila postupanja po zahtevima za izdavanje javnih isprava na jezicima nacionalnih manjina.

Značaj koji službena upotreba manjinskog jezika ima za ostvarivanje, unapređivanje i zaštitu manjinskih prava za nacionalne zajednice definisan je kako u domaćim tako i u mnogim međunarodnim dokumentima. U Republici Srbiji ova oblast uređena je **Ustavom Republike Srbije** ("Sl.glasnik RS" br.98/2006), zatim **Zakonom o službenoj upotrebi jezika i pisama** ("Sl.glasnik RS" br. ", br. 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 - dr. zakon i 30/2010), **Zakonom o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina** ("Sl.glasnik RS" br. 11/02, "Sl. list SCG", broj 1/03- Ustavna povelja i "Službeni glasnik RS" broj 72/09 -dr. zakon), kao i **Pokrajinskom skupštinskom odlukom o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji AP Vojvodine** ("Sl. list AP Vojvodine", br. 8/03, 9/03 – isp. i 18/2009 - promena naziva akta i "Sl. glasnik RS", br. 69/2010 - odluka US)

Članom 10 **Ustava Republike Srbije** utvrđeno je da je u Republici Srbiji u službenoj upotrebi srpski jezik i ćirilčko pismo. Službena upotreba drugih jezika i pisama uređuje se zakonom, na osnovu Ustava.

Članom 79 Ustava Republike Srbije je propisano da pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo: na izražavanje, čuvanje, negovanje, razvijanje i javno izražavanje

nacionalne, etničke, kulturne i verske posebnosti; na upotrebu svojih simbola na javnim mestima; na korišćenje svog jezika i pisma; da u sredinama gde čine značajnu populaciju, državni organi, organizacije kojima su poverena javna ovlašćenja, organi autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave vode postupak i na njihovom jeziku; na školovanje na svom jeziku u državnim ustanovama i ustanovama autonomnih pokrajina; na osnivanje privatnih obrazovnih ustanova; da na svome jeziku koriste svoje ime i prezime; da u sredinama gde čine značajnu populaciju, tradicionalni lokalni nazivi, imena ulica, naselja i topografske oznake budu ispisane i na njihovom jeziku; na potpuno, blagovremeno i nepristrasno obaveštavanje na svom jeziku, uključujući i pravo na izražavanje, primanje, slanje i razmenu obaveštenja i ideja; na osnivanje sopstvenih sredstava javnog obaveštavanja, u skladu sa zakonom.

Stavom 2 istog člana je propisano da, u skladu sa Ustavom, na osnovu zakona, pokrajinskim propisima mogu se ustanoviti dodatna prava pripadnika nacionalnih manjina.

-Zakonom o službenoj upotrebi jezika i pisama propisano je da je u Republici Srbiji u službenoj upotrebi srpski jezik i ćiriličko pismo, a latinično pismo na način utvrđen ovim zakonom. Na područjima Republike Srbije na kojima žive pripadnici nacionalnih manjina u službenoj upotrebi su, istovremeno sa srpskim jezikom i jezici i pisma nacionalnih manjina, na način utvrđen ovim zakonom.

Službenom upotrebom jezika i pisama, u smislu ovog zakona, smatra se upotreba jezika i pisama u radu: državnih organa, organa autonomnih pokrajina, gradova i opština (u daljem tekstu: organi), ustanova, preduzeća i drugih organizacija kad vrše javna ovlašćenja (u daljem tekstu: organizacije koje vrše javna ovlašćenja).

Službenom upotrebom jezika i pisama, u smislu ovog zakona, smatra se i upotreba jezika i pisama u radu javnih preduzeća i javnih službi, kao i u radu drugih organizacija kad vrše poslove utvrđene ovim zakonom.

Službenom upotrebom jezika i pisama smatra se naročito upotreba jezika i pisama u:

- 1) usmenom i pismenom opštenju organa i organizacija međusobno, kao i sa strankama, odnosno građanima;
- 2) vođenju postupka za ostvarivanje i zaštitu prava, dužnosti i odgovornosti građana;
- 3) vođenju propisanih evidencija od strane opštinskih organa i organizacija koje vrše javna ovlašćenja na teritoriji opštine (u daljem tekstu: evidencije);
- 4) izdavanju javnih isprava, kao i drugih isprava koje su od interesa za ostvarivanje zakonom utvrđenih prava građana;
- 5) ostvarivanju prava, dužnosti i odgovornosti radnika iz rada ili po osnovu rada.

-Prema članu 10 Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina pripadnici nacionalnih manjina mogu slobodno upotrebljavati svoj jezik i pismo, privatno i javno.

Članom 11 istog zakona je propisano da, na teritoriji jedinice lokalne samouprave gde tradicionalno žive pripadnici nacionalnih manjina, njihov jezik i pismo može biti u ravnopravnoj službenoj upotrebi.

Jedinica lokalne samouprave će obavezno uvesti u ravnopravnu službenu upotrebu jezik i pismo nacionalne manjine ukoliko procenat pripadnika te nacionalne manjine u ukupnom broju stanovnika na njenoj teritoriji dostiže 15% prema rezultatima poslednjeg popisa stanovništva.

U jedinici lokalne samouprave gde je u trenutku donošenja ovog zakona jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi, isti će ostati u službenoj upotrebi.

Službena upotreba jezika nacionalnih manjina iz stava 1 ovog člana podrazumeva naročito: korišćenje jezika nacionalnih manjina u upravnom i sudskom postupku i vođenje upravnog postupka i sudskog postupka na jeziku nacionalne manjine, upotrebu jezika nacionalne manjine u komunikaciji organa sa javnim ovlašćenjima sa građanima; izdavanje javnih isprava i vođenje službenih evidencija i zbirki ličnih i podataka na jezicima nacionalnih manjina i prihvatanje tih isprava na tim jezicima kao punovažnih, upotreba jezika na glasačkim listićima i biračkom materijalu, upotreba jezika u radu predstavničkih tela.

Pokrajinskom skupštinskom odlukom o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji AP Vojvodine bliže se uređuju pojedina pitanja iz oblasti službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine a naročito: način ostvarivanja službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina u radu organa Pokrajine, organa i organizacija jedinica lokalne samouprave, organizacionim jedinicama organa državne uprave, javnih preduzeća, ustanova i službi osnovanih za celu teritoriju Republike Srbije, kao i za područje jedinice lokalne samouprave; pravo na upotrebu ličnog imena pripadnika nacionalnih manjina, kao i na izdavanje javnih isprava i drugih isprava koje su od interesa za ostvarivanje zakonom utvrđenih prava građana; upotreba jezika u oblasti privrede i usluga, ispisivanje naziva mesta, drugih geografskih naziva, naziva trgova i ulica, naziva organa, organizacija i firmi, objavljivanje javnih poziva, obaveštenja i upozorenja za javnost kao i ispisivanje drugih javnih natpisa; uslovi za uvođenje službene upotrebe jezika i pisama nacionalnih manjina u jedinicama lokalne samouprave, podnošenje Skupštini Autonomne Pokrajine Vojvodine izveštaja o ostvarivanju prava na službenu upotrebu jezika i pisama nacionalnih manjina kao i druga pitanja.

Kao nezavisni i samostalni organ koji se stara o zaštiti i unapređenju ljudskih prava i sloboda svakog lica zajamčenih ustavom, potvrđenim i ratifikovanim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima, opšteprihvaćenim normama međunarodnog prava, zakonom kao i propisima Autonomne Pokrajine Vojvodine, iz napred iznetih razloga

Pokrajinski ombudsman je stanovišta da je služba katastra u onim lokalnim samoupravama, gde su pojedini manjinski jezici u službenoj upotrebi, obavezna da na zahtev stranke izdaje uverenja i prepis listova nepokretnosti iz evidencije, kao i da vodi službene evidencije i na jezicima nacionalnih manjina koji su u službenoj upotrebi. Navedeni razlog, prema kojem programski nije predviđeno izdavanje uverenja i prepisa listova nepokretnosti iz Jedinственe evidencije na jezicima i pismu nacionalnih manjina, niti su kod Zavoda bliže određena pravila postupanja po zahtevima za izdavanje javnih isprava na jezicima nacionalnih manjina, je neprihvatljiv. Republički geodetski zavod je prema važećim propisima dužan da reši tehnička pitanja i da bliže odredi pravila postupanja pri ovakvim zahtevima stranaka.

Imajući u vidu napred navedeno, Pokrajinski ombudsman na osnovu člana 15, a u vezi sa članom 33 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu («Službeni list APV», br. 23/2002, 5/2004 i 16/2005 i 18/2009), Odseku za katastar nepokretnosti Kanjiža upućuje sledeće

M I Š L j E N j E

Pokrajinski ombudsman je stava da je postupanjem RGZ--Odseka za katastar nepokretnosti Kanjiža, odnosno odbijanjem zahteva stranke za izdavanje uverenja o imovnom stanju na mađarskom jeziku, kao i njene molbe za prevođenje dokumenta sa srpskog na mađarski jezik, koji je u službenoj upotrebi na teritoriji Opštine Kanjiža, došlo do kršenja prava na službenu upotrebu jezika i pisma nacionalne manjine a koje je garantovano Ustavom Republike Srbije, ratifikovanim međunarodnim ugovorima, Zakonom o službenoj upotrebi jezika i pisama i Zakonom o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina.

Radi zaštite i unapređenja ljudskih prava, a zbog poštovanja zakonitosti i primene propisa o pravu nacionalnih manjina na službenu upotrebu jezika i pisama, Odsek za katastar nepokretnosti Kanjiža je dužan da se u svom budućem radu i postupanju pridržava svih relevantnih propisa kojima je garantovano pravo na službenu upotrebu jezika i pisama nacionalnih manjina.

U skladu sa članom 33 stav 2 Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu dužni ste da nas, u roku od 15 dana obavestite o merama koje ste preduzeli.

**ZAMENICA
POKRAJINSKOG OMBUDSMANA**

Eva Vukašinović

Dostaviti:

- Podnosiocu predstavke
- RGZ – Služba za katastar nepokretnosti Kikinda
- RGZ – Odsek za katastar nepokretnosti Kanjiža
- Arhivi

PREPORUKA JE IZVRŠENA